ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK
# JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Oto Kubeše a soudkyň Mgr. Kateřiny Boudníkové a JUDr. Radky Zahradníkové, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **M** **M**, narozená dne
bytem

proti
žalovanému: **I** **H**, narozený dne
bytem
zastoupený advokátkou JUDr. Ivanou Žilinčíkovou
sídlem Jakubská 647/2, 110 00 Praha 1

**o výživné manželky**
o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 7. 10. 2022, č. j. 27 C 38/2022-338

**takto:**

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku II. o dlužném výživném **mění** tak, že dlužné výživné za dobu od 13. 6. 2022 do 31. 3. 2023 ve výši 23 340 Kč je žalovaný povinen žalobkyni zaplatit v pravidelných splátkách po 2 000 Kč měsíčně spolu s běžným výživným, počínaje měsícem následujícím po právní moci rozsudku pod ztrátou výhody splátek; ve výroku I. **se potvrzuje**.

II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku IV. **mění** tak, že žalovaný je povinen zaplatit České republice- Okresnímu soudu v Kladně soudní poplatek ve výši 2 400 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně

IV. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

**Odůvodnění:**

1. Rozsudkem uvedeným v záhlaví soud prvního stupně výrokem I. rozhodl o povinnosti žalovaného počínaje dnem 13. 6. 2022 platit žalobkyni výživné ve výši 4 000 Kč měsíčně splatné vždy do každého 20. dne měsíce, výrokem II. rozhodl o povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni dluh na výživném za období od 13. 6. 2022 do 7. 10. 2022 ve výši 10 000 Kč v pravidelných měsíčních splátkách po 1 000 Kč spolu s výživným dle výroku I. rozsudku, a to počínaje měsícem následujícím po právní moci rozsudku pod ztrátou výhody splátek, výrokem III. vylovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a výrokem IV. uložil žalovanému povinnost zaplatit České republice-Okresnímu soudu v Kladně soudní poplatek ve výši 500 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku.

2. Proti tomuto rozsudku, a to do výroků I. a II., podal včasné odvolání žalovaný. Namítl, že soud prvního stupně nevzal v potaz zejména skutečnost, že rozvrat manželství a společné domácnosti zapříčinila žalobkyně, což chtěl žalovaný prokázat zvukovým záznamem – nahrávkou žalobkyně, kde zmiňuje, že žalobce je strašný manžel, otec i člověk, když soud prvního stupně zamítl provedení tohoto důkazu. Žalobkyně nepečovala o žalovaného, nevařila, nechovala se jako správná manželka a žalovaný ve vztahu citově strádal. Na počátku vztahu se žalobkyně chovala vlídně, po otěhotnění se však její chování změnilo. Dále soud nezohlednil skutečnost, že žalobkyně si může přivydělávat například roznášením letáků, nebo prací švadleny z domova vzhledem k tomu, že je vyučená v oboru krejčovství – navrhování střihů pro oděvní modely. Žalovaný žalobkyni živil a hradil náklady na domácnost po celou dobu společného soužití, jelikož žalobkyně poté, co otěhotněla (srpen 2021) odešla ze zaměstnání, přitom ženy obvykle pracují až do posledního měsíce těhotenství. Žalobkyně přispívala na náklady spojené s bydlením pouze posledních pár měsíců, do té doby hradil žalovaný nájem i zálohy na služby sám, přes 15 000 Kč měsíčně. Žalovaný sám tak nemá vyšší životní úroveň, a proto po něm nelze požadovat, aby přispíval na výživné na žalobkyni na svůj úkor. Žalobkyně pobírá rodičovský příspěvek ve výši 8 000 Kč a dále jí pomáhá bratr žijící dlouhodobě v Praze s partnerkou. Žalovaný v České republice nemá žádné příbuzné, kteří by mu pomáhali. Žalovaný je přesvědčen, že žalobkyně měla více usilovat o to, aby mohla přispívat na domácnost, zejména neodejít tak brzy ze zaměstnání, když neměla rizikové těhotenství. Nestavěla se tak odpovědně k otázce svého uplatnění v zaměstnání. Žalovaný je zaměstnán na pracovní pozici, která odpovídá jeho kvalifikaci a zkušenostem s ohledem na to, že je v České republice cizincem a nezná místní poměry. Do nového zaměstnání nastoupil 10. 10. 2022 a jeho příjem činí nyní 17 100 Kč měsíčně hrubého, z čehož hradí nájemné ve výši 8 500 Kč. Na svého syna přispívá částkou 3 000 Kč měsíčně a splácí dluh na výživném ve výši 2 000 Kč měsíčně. Současně pomáhá své rodině na Ukrajině, která je zasažena válkou. Žalobkyně v žalobě uvedla rozpis svých životních nákladů, který žalovaný nepovažuje za adekvátní, zejména nesouhlasí s jejími náklady na ošacení, jež považuje za nepřiměřené. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalobu na určení výživného zamítl, případně měl za to, že nárok žalobkyně na výživné odpovídá maximálně částce 1 000 Kč měsíčně.

3. Žalobkyně navrhla rozsudek soudu prvního stupně potvrdit jako věcně správný.

4. Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v intencích ustanovení § 212 věty první o. s. ř. ve výrocích I. a II. a v závislých výrocích III. a IV. podle ustanovení § 212a odst. 1, 5 a 6 o. s. ř. a dospěl k závěru, že jsou zde důvody pouze pro změnu napadeného rozsudku v části týkající se dlužného výživného, jinak shledal odvolání žalovaného nedůvodným.

5. Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že dne 13. 6. 2022 žalobkyně podala k soudu prvního stupně proti žalovanému žalobu, jíž se domáhala určení výživného manželky ve výši 4 000 Kč měsíčně od podání žaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

6. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout s tím, že mimo výživné na syna není schopen ze svého příjmu hradit výživné manželky.

7. S ohledem na cizí prvek v řízení (účastníci jsou státní příslušníci Ukrajiny), odvolací soud zkoumal, zda je dána pravomoc soudů České republiky ve věci rozhodnout. V úvahu přichází aplikace dvoustranné smlouvy mezi Českou republikou a Ukrajinou o právní pomoci v občanských věcech (č. 123/2002 Sb. m. s.) ve znění Protokolu mezi Českou republikou a Ukrajinou (č. 77/2008 Sb. m. s.), neboť tato smlouva má aplikační přednost nejen před pravidly mezinárodního práva procesního, obsaženými v českém právu (zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, dále jen „ZMPS"), ale podle čl. 351 Smlouvy o fungování Evropské unie i před pravidly mezinárodní příslušnosti obsaženými v právu unijním. Podle článku 35 smlouvy ostatní druhy vyživovací povinnosti se řídí právním řádem smluvní strany, na jejímž území má bydliště osoba uplatňující nárok na výživné (odstavec 1). Pravomoc ve věcech uvedených v odstavci 1 tohoto článku je dána soudu smluvní strany, na jejímž území má bydliště osoba, která uplatňuje nárok na výživné (odstavec 2). Jelikož žalobkyně, která uplatnila nárok na výživné manželky, měla v době zahájení řízení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.) bydliště v České republice, je ve věci dána pravomoc soudů České republiky a právem rozhodným pro posouzení věci je právo České republiky, konkrétně zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z."). Závěr soudu prvního stupně o pravomoci soudů České republiky k rozhodnutí daného sporu a o rozhodném právu jsou tak správné.

8. Soud prvního stupně na základě výslechu účastníků a listin učinil následující skutková zjištění. Účastníci po necelé roční známosti uzavřeli dne 26. 11. 2021 manželství (oddací list), z něhož se dne 7. 4. 2022 narodil syn E[redacted] (rodný list). Rodina žila v pronajatém bytě 2+1 na adrese [redacted], za nájemné 11 500 Kč měsíčně a se zálohami na úhradu služeb ve výši 2 554 Kč měsíčně (nájemní smlouva ze dne 30. 11. 2021 na dobu od 1. 12. 2021 do 31. 12. 2022). Ze svého příjmu žalobkyně od května 2022 platila elektřinu 700 Kč měsíčně, plyn 200 Kč měsíčně, internet 320 Kč měsíčně (internet přestala platit od července 2022), dále si platila mobil a od září 2022 začala přispívat na nájemné částkou 4 054 Kč. V době od března do srpna 2022 u nich pobývala matka žalovaného, která si tu našla v dubnu zaměstnání s výdělkem cca 20 000 Kč měsíčně. V důsledku narušení vztahů účastníci ukončili společné hospodaření a nakonec i společné soužití, když žalovaný se dne 10. 9. 2022 odstěhoval ze společného bydliště. Poměry nezletilého byly upraveny tak, že nezletilý byl svěřen do péče žalobkyně a žalovaný se zavázal na jeho výživu přispívat v dubnu a květnu 2022 částkou 1 500 Kč a od června 2022 částkou 3 000 Kč měsíčně, dluh na výživném se zavázal splácet po 2 000 Kč měsíčně.

9. Žalobkyně je v České republice cca 4,5 roku, má středoškolské vzdělání v textilním oboru, v minulosti pracovala jako prodavačka s výdělkem cca 23 000 Kč měsíčně hrubého, skončila v květnu 2021 a hledala si nové zaměstnání. V evidenci uchazečů o zaměstnání byla vedena od 30. 6. 2021 do 18. 5. 2022 a podpora v nezaměstnanosti jí byla poskytována od 30. 6. 2021 do 29. 11. 2021 (potvrzení Úřadu práce ČR ze dne 18. 5. 2022). Jelikož otěhotněla, do nové práce již nenastoupila. V současnosti je na rodičovské dovolené, celodenně pečuje o nezletilého syna a její příjmy tvoří toliko rodičovský příspěvek ve výši 8 000 Kč měsíčně, případně příspěvky příbuzných v celkové výši do 4 000 Kč měsíčně. Nárok na peněžitou pomoc v mateřství neměla (potvrzení OSSZ Kladno ze dne 23. 5. 2022). Po ukončení společného soužití se žalobkyně s nezletilým synem odstěhovala do azylového domu v Praze, kde platí za ubytování cca 5 000 Kč měsíčně. Účtenkami z obchodů a potvrzeními o platbách žalobkyně prokazovala výdaje na potřeby své a nezletilého (odstavec 18., 20., 21., 23., 25., 27.-37. rozsudku soudu prvního stupně).

10. Žalovaný přišel do České republiky cca před 5 lety, dle své výpovědi má praxi pracovníka ve skladu s příjmem cca 20 000 až 25 000 Kč měsíčně. Má vysokoškolské vzdělání v oboru elektrotechnika (diplom o tom, že v roce 2013 absolvoval bakalářské vzdělání v oboru energetika a elektrotechnické systémy v zemědělsko-průmyslovém komplexu, čímž získal kvalifikaci bakaláře technika-elektrikáře), v tomto oboru však nepracoval a nemá o něj zájem. Disponuje řidičským

oprávněním pro skupiny vozidel A a B a složil závěrečnou zkoušku z českého jazyka pro cizince na úrovni A2 (osvědčení ČZU v Praze ze dne 20. 5. 2019). Z pracovní smlouvy ze dne 30. 9. 2021 bylo zjištěno, že žalovaný byl zaměstnán u společnosti C [redacted] s.r.o. na pozici uklízeč a pomocník s hrubou měsíční mzdou 16 800 Kč. Dle výplatních pásek činila čistá mzda v prosinci 2021 13 528 Kč, v lednu 2022 13 393 Kč, v únoru 2022 13 393 Kč, v březnu 2022 4 587 Kč, v dubnu 2022 1 523 Kč, v květnu 2022 6 115 Kč a v červnu 2022 – 2 187 Kč (záporná částka, kterou nebyl žalovaný schopen věrohodně vysvětlit) Dne 2. 9. 2022 žalovaný uzavřel pracovní smlouvu se společností R [redacted] s.r.o. (nástup u kamaráda) s datem nástupu 10. 10. 2022 na dobu neurčitou na pozici dělník v oblasti výstavby a údržby budov s hrubou měsíční mzdou 17 900 Kč s místem výkonu práce v Praze, dle výpovědi žalovaného se jeho příjem pohybuje kolem 17 000 Kč měsíčně. Po ukončení společného soužití s žalobkyní se odstěhoval do Prahy, kde platí za ubytování 8 500 Kč měsíčně.

11. Dle předložených nabídek zaměstnání je v Praze a Středočeském kraji nabízena celá řada pracovních pozic, které by žalovaný objektivně mohl vykonávat, neboť požadováno je (středoškolské) vzdělání v oboru elektro nebo (současně) řidičský průkaz skupiny B, přičemž vícero z těchto nabídek je vhodných pro cizince. Dle předložených nabídek zaměstnání jsou inzerovány výdělky v relaci od cca 26 000 Kč do 50 000 Kč hrubého měsíčně. Z informačního systému o průměrném výdělku za rok 2021 (mzdová sféra) vyplývá, že průměrná hrubá mzda pro obor řemeslník a opravář činila 32 533 Kč, pro obor pracovník v oboru elektroniky a elektrotechniky 36 517 Kč, pro obor obsluha strojů a zařízení, montéři 31 305 Kč, pro obor pokladníci a prodavači 26 468 Kč, obor elektromechanici 36 711 Kč, pro obor montéři a opraváři elektrických vedení 39 587 Kč, pro obor mechanici a opraváři elektronických přístrojů 37 931 Kč. Z nabídky práce z portálu www.jobs.cz vyplývá, že je nabízeno zaměstnání na pozici skladník, kurýr, logistik v Praze-Hloubětíně s měsíční mzdou od 30 do 35 000 Kč, případně na pozici řidič (NOVIKO s.r.o.) s měsíční mzdou 26 000 až 30 000 Kč.

12. Přestože se tvrzení účastníků rozcházela v tom, kdy a za jakých okolností došlo k rozvratu jejich vztahu, resp. v tom, kdo a jakým chováním tento rozvrat zapříčinil, soud prvního stupně dospěl k závěru, že účastníci v podstatě shodně uvedli, že určité neshody lze datovat již do zimy 2021, přičemž zjištění, že každý z nich má jiná očekávání od společného soužití a jiné nároky na druhého, umocnil příjezd matky žalovaného v březnu 2022. Tehdy došlo k vystupňování komplikované osobní situace účastníků (soud například neshledal důvod nevěřit tvrzení žalobkyně o tom, že ji žalovaný odmítl v dubnu 2022 vyzvednout v porodnici), což dále vedlo k podání návrhu o rozvod. Příčiny nastalého stavu tak soud spatřuje na straně obou účastníků, nikoli výlučně na straně jednoho z nich. Ve svých výpovědích taktéž účastníci shodně uvedli, že žalovaný v předmětné době (od podání žaloby dosud) hradil větší podíl nákladů spojených s bydlením, přičemž žalobkyně hradila energie a na nájemné v září 2022 přispěla částkou 4 000 Kč a žalovaný pouze jednou koupil pleny a příkrmy pro nezletilého syna.

13. Odvolací soud má za to, že soud prvního stupně správně vyhodnotil veškeré provedené důkazy a učinil z nich správná skutková zjištění k poměrům účastníků i k příčinám rozvratu jejich manželského vztahu, a proto na ně odkazuje v souladu se závěry Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3450/2011, aniž by jednotlivé důkazy opakoval.

14. Při svém rozhodování soud prvního stupně vycházel z ustanovení § 697 o. z., které při stanovení výživného manželky upravuje kritérium, aby hmotná a kulturní úroveň obou manželů byla zásadně stejná. Přihlédl k sociální a výdělkové situaci obou účastníků a uzavřel, že v době společného soužití přispíval žalovaný na společné výdaje rodiny, zejména pokud jde o bydlení (jinak byl jeho podíl zcela marginální), ale stejně tak na tyto náklady dle svých možností přispívala i žalobkyně, která byla ve svých výdělečných možnostech objektivně omezena celodenní péčí o kojence, oproti žalovanému, kterému nic nebránilo v tom, aby využíval své kvalifikace. Ve svém oboru by mohl dosahovat mzdy až do částky 38 000 Kč měsíčně hrubého (při úvaze, že žalovaný v oboru elektro nemá praxi a více nabídek uvádí značné rozpětí mzdového ohodnocení),

neobstojí argument, že obor, v němž má kvalifikaci, ho nebaví. Soud nemůže aprobovat lehkovážný přístup osob povinných k výživě, které by realizací nižšího než potenciálního příjmu eliminovali svou zákonnou povinnost. Navíc žalovaný aktuálně nepečuje o rodinnou domácnost, ani o žalobkyni a styk se synem realizuje pouze okrajově. Za takového stavu se částka výživného ve výši 4 000 Kč měsíčně jevila soudu prvního stupně jako odpovídající i po zohlednění toho, v jaké výši si žalovaný plní svou vyživovací povinnost k nezletilému synovi.

15. Ke skutečnostem, které nastaly po vyhlášení napadeného rozsudku, doplnil odvolací soud dokazování, z něhož zjistil následující.

16. Žalobkyně v rámci svého účastnického výslechu doplnila ke svým poměrům, že stále celodenně pečuje o nezletilého syna, kterému byl jeden rok, stále pobírá rodičovský příspěvek ve výši 8 000 Kč měsíčně. Od rozhodnutí soudu prvního stupně došlo ke zvýšení nákladů spojených s bydlením v azylovém domě z částky 5 000 Kč na částku 7 000 Kč, což bylo prokázáno i dodatkem č. 3 ke smlouvě 2022/24/24 uzavřené dne 30. 9. 2022, podle něhož se žalobkyni s účinností od 1. 2. 2023 zvýšila úhrada za ubytování ze stávajících 100 Kč/den na částku 140 Kč/den za dospělou osobu a ze stávajících 70 Kč/den na částku 90 Kč/den za dítě, tj. 230 Kč denně.

17. K poměrům žalovaného bylo zjištěno z výplatní pásky, že u společnosti R[redacted] s.r.o. jeho čistá mzda v říjnu 2022 činila 4 773 Kč (nástup 10. 10. 2022). Z nájemní smlouvy ze dne 1. 11. 2022 se podává, že žalovaný si sjednal nájem bytu 1+kk v Praze 9, Kolbenova 28 na dobu od 1. 11. 2022 do 31. 12. 2023 za nájemné 8 500 Kč měsíčně. Dne 1. 1. 2023 uzavřel žalovaný se stejným pronajímatelem novou nájemní smlouvu na tentýž byt, podle níž má hradit nájemné 11 000 Kč měsíčně a zálohy na služby spojené s užíváním bytu 1 671 Kč měsíčně (příslušná nájemní smlouva). Z výpovědi žalovaného a pracovní smlouvy ze dne 23. 1. 2023 bylo zjištěno, že žalovaný od 1. 4. 2023 nastoupil do nového zaměstnání, ve kterém by měl pracovat jako servisní technik s příjmem 26 000 Kč měsíčně hrubého + případný bonus. Zaměstnání změnil, neboť u předchozího zaměstnavatele pracoval jako pomocný zedník s příjmem 18 - 20 000 Kč čistého měsíčně. Nemá žádná zdravotní omezení. Domácnost s nikým nesdílí. Pokud byla zmiňována jeho podpora rodinným příslušníkům na Ukrajině, tak to se týkalo minulého roku.

18. Mezi účastníky bylo nesporné, že žalovaný platí k rukám žalobkyně výživné na syna ve výši 3 000 Kč měsíčně, s tím, že dluh na výživném, které doplácel po 2 000 Kč měsíčně, již uhradil. Nezletilého syna si bere žalovaný 1x týdně v neděli.

19. Podle ustanovení § 697 o. z. manželé mají vzájemnou vyživovací povinnost v rozsahu, který oběma zajišťuje zásadně stejnou hmotnou a kulturní úroveň. Vyživovací povinnost mezi manžely předchází vyživovací povinnosti dítěte i rodičů (odstavec 1). Pro vyživovací povinnost mezi manžely jinak platí obecná ustanovení o výživném (odstavec 2).

20. Podle ustanovení § 913 o. z. pro určení rozsahu výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného (odstavec 1). Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného je třeba také zkoumat, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika. Dále je třeba přihlédnout k tomu, že povinný o oprávněného osobně pečuje, a k míře, v jaké tak činí; přihlédne se popřípadě i k péči o rodinnou domácnost (odstavec 2).

21. Podle ustanovení § 921 odst. 1 o. z. výživné se plní v pravidelných dávkách a je splatné vždy na měsíc dopředu, ledaže soud rozhodl jinak nebo se osoba výživou povinná dohodla s osobou oprávněnou jinak.

22. Podle ustanovení § 922 odst. 1 část věty před středníkem o. z. výživné lze přiznat jen ode dne zahájení soudního řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

23. Ustanovení § 697 výslovně zakotvuje rovné postavení obou manželů za trvání manželství. Tím je rozvinuta ústavní zásada o rovnosti před zákonem, která vychází z článku 1 a 3 Listiny základních práv a svobod. Tato zásada se pak mimo jiné promítá i do majetkové sféry postavení manželů a je vyjádřena v § 690 o. z., podle něhož každý z manželů přispívá na potřeby života rodiny a potřeby rodinné domácnosti podle svých osobních a majetkových poměrů, schopností a možností tak, aby životní úroveň všech členů rodiny byla zásadně srovnatelná. Poskytování majetkových plnění má stejný význam, jako osobní péče o rodinu a její členy. Z toho pak vyplývá, že manželé mají vzájemnou vyživovací povinnost, a to v rozsahu, který oběma zajišťuje zásadně stejnou hmotnou a kulturní úroveň. Předpokladem pro uplatnění vyživovací povinnosti mezi manžely je situace, kdy jeden z manželů není schopen zajišťovat své potřeby nebo v případě, že oba jsou schopni zajišťovat své potřeby, ale v rozdílné míře.

24. Odvolací soud má za to, že soud prvního stupně s ohledem na zjištěné sociální a výdělkové poměry obou účastníků coby manželů správně vyhodnotil, že aby bylo naplněno zákonné kritérium jejich shodné hmotné a kulturní úrovně, je nezbytné, aby si žalovaný vůči žalobkyni plnil vyživovací povinnost v přiznaném rozsahu.

25. Účastníci žili ve společné domácnosti do září 2022, kdy se žalovaný o své vůli odstěhoval. Do té doby náklady na bydlení hradil především žalovaný, byť i žalobkyně ze svého omezeného příjmu na některé platby přispívala. Ostatní náklady týkající se rodinné domácnosti a potřeb nezletilého hradila v převážné míře žalobkyně. Po rozestěhování, kdy nezletilému synovi účastníků bylo pět měsíců, si pak každý z účastníků hradí vlastní bydlení, kdy žalobkyně využívá s nezletilým synem služeb azylového domu, žalovaný bydlí sám v nájemním bytě. Ani jeden z účastníků nemá sníženou pracovní způsobilost. Zatímco však žalobkyně je objektivně omezena ve svých výdělečných možnostech nutnou celodenní péčí o syna útlého věku, čímž si zcela plní svoji vyživovací povinnost k němu. Žalovaný žádné takové omezení nemá, se synem se vídá jen jeden den o víkendu. Je tedy zřejmé s ohledem na danou sociální situaci, že to je žalovaný, který by měl žalobkyni coby své manželce, která pečuje o jejich společného syna a která je odkázána toliko na dávku rodičovského příspěvku, zajistit životní standard srovnatelný s jeho. Dle důkazů se měl příjem žalovaného pohybovat od prosince 2021 do února 2022 ve výši cca 14 000 Kč čistého měsíčně a následně do 6 000 Kč měsíčně, v červnu se pak pohyboval příjem žalovaného v záporné hodnotě, od července do září 2022 příjem doložen nebyl a pokud byl dokládán příjem za více než polovinu října 2022 ve výši 4 773 Kč, pak ten neodpovídá výpovědi žalovaného, že u daného zaměstnavatele si měl vydělávat 18 - 20 000 Kč čistého měsíčně. Za situace, kdy bylo prokázáno, že vykazovaný příjem žalovaného neodpovídá skutečnosti a neodpovídá ani dokládaným výdajům, se soud prvního stupně správně zabýval u žalovaného tzv. potencionalitou jeho příjmu. V ustanovení § 913 odst. 2 o. z. je zakotvena tzv. potencionalita příjmů, podle níž může soud vycházet nejen z faktického příjmu povinné osoby, ale i z příjmu, kterého by tato osoba mohla dosahovat s ohledem na své skutečné schopnosti a možnosti dané její kvalifikací, pracovními zkušenostmi, věkem, zdravotním stavem, situací na trhu práce a podobně. Odvolací soud hodnotí, že žalovaný je zdravý, má praxi v dělnických profesích (skladník, uklízeč, dělník ve výstavbě apod.), v minulosti dosahoval příjmu cca 20 000 až 25 000 Kč měsíčně a s ohledem na statistické údaje, podle nichž se průměrné měsíční výdělky v těchto profesích pohybují kolem 30 000 Kč hrubého, má odvolací soud za to, že s ohledem na délku pobytu žalovaného v České republice, jeho kvalifikaci i dosavadní praxi je v jeho možnostech dosáhnout výdělku cca 26 000 Kč čistého měsíčně. Žalovanému nic nebrání, aby v zájmu zaopatření své manžely a syna dosahoval takového výdělku. Pokud se odečte od příjmu obou účastníků náklady na bydlení a u žalovaného ještě příspěvek na výživu syna, odvolací soud souhlasí se soudem prvního stupně, že zákonnému kritériu shodné hmotné a kulturní úrovně obou manželů odpovídá povinnost žalovaného přispívat žalobkyni na výživu částkou 4 000 Kč měsíčně s tím, že výživné bylo správně vyměřeno od 13. 6. 2022, kdy žalobkyně podala žalobu k soudu. I když odvolací soud vzal v potaz, že žalovaný má rodinné příslušníky na Ukrajině, jimž se snaží občasně finančně

pomáhat, je třeba zdůraznit, že primárně si žalovaný musí plnit své povinnosti ve vztahu k členům své nově založené rodiny, byť aktuálně žijí odděleně.

26. Neobstojí námitka, že by si snad žalobkyně mohla zvýšit svůj příjem roznášením letáků či prací z domova. Prvořadou povinností žalobkyně je věnovat se péči o nezletilého, který je velmi útlého věku a těžko lze žalobkyni, pokud tedy rodiče nezajistí synovi jinou (náhradní) péči či se žalovaný více nezapojí do péče o syna, ukládat, aby se věnovala pracovní činnosti a současně vykonávala dvaceti čtyř hodinový dohled nad synem. Žalovaný na nezletilého syna neposkytuje žádné nadstandardní výživné, z něhož by případně bylo možno hradit dočasnou péči jiné osoby.

27. Ve vztahu k příčinám rozvratu manželského vztahu účastníků odvolací soud zcela odkazuje na vyčerpávající hodnocení soudu prvního stupně. Ani odvolací soud nemá za to, že by v tomto směru (z hlediska dobrých mravů) byly dány důvody, pro které by nemělo být právo na výživné přiznáno.

28. Pokud je v odvolání namítáno, že žalovaná v minulosti zneužila postavení těhotné ženy a opustila předčasně zaměstnání, pak odvolací soud uvádí, že toto období není předmětem řízení, když výživné je požadováno až od 13. 6. 2022.

29. Na základě shora vyložených důvodů odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně v jeho věcně správném výroku I. podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrdil.

30. Mezi účastníky bylo nesporné, že žalovaný platí žalobkyni výživné dle nařízeného předběžného opatření. Odvolací soud proto v souladu s ustanovením § 220 odst. 1 o. s. ř. napadený rozsudek ve výroku II. o dlužném výživném změnil tak, že žalovanému uložil zaplatit dlužné výživné za dobu od 13. 6. 2022 do 31. 3. 2023 ve výši 23 340 Kč (38 340 Kč – 10 x 1 500 Kč) v pravidelných měsíčních splátkách spolu s běžným výživným.

31. Odvolací soud dále podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku IV., kterým bylo rozhodnuto o zaplacení soudního poplatku, když soud prvního stupně tento vyměřil nesprávně. Žalobkyně byla ve věci osvobozena od placení soudního poplatku podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) a v souladu s ustanovením § 2 odst. 3 citovaného zákona tak bylo namístě rozhodnout o povinnosti žalovaného zaplatit soudní poplatek z přiznaného plnění. Podle ustanovení § 6 odst. 1 a 3 citovaného zákona je základem procentního poplatku cena předmětu řízení vyjádřena peněžní částkou s tím, že jde-li o opětující se peněžité plnění na dobu neurčitou, je základem poplatku pětinásobek ceny ročního plnění, tj. v daném případě částka 240 000 Kč. V souladu s položkou 7 písm. b) Sazebníku poplatků činí soudní poplatek 2 400 Kč (1 % z částky 240 000 Kč), který je žalovaný povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Kladně ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

32. O náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně bylo rozhodnuto za použití ustanovení § 224 odst. 2 o. s. ř., v souladu s ustanovením § 151 odst. 1 věty před středníkem o. s. ř., podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. za situace, kdy žalobkyně byla ve věci zcela úspěšná, náhrady nákladů řízení před soudem prvního stupně se však vzdala.

33. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto za použití ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř., v souladu s ustanovením § 151 odst. 1 věty před středníkem o. s. ř., podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř., když žalobkyně byla zcela úspěšná i v odvolacím řízení, náhrady nákladů odvolacího řízení se rovněž vzdala.

**Poučení:**

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

Nebude-li povinnost tímto rozsudkem stanovená splněna dobrovolně a v určené lhůtě, lze se jejího plnění domoci návrhem na soudní výkon rozhodnutí či exekučním návrhem.

Praha 18. dubna 2023

JUDr. Oto Kubeš v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová